

Nr 1142

Av herr **Turesson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 167, med förslag till lag angående ändring i lagen den 17 juni 1932 (nr 223) med särskilda bestämmelser om delning av jord å landet inom vissa delar av Kopparbergs län, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 926 i Första kammaren)

I proposition nr 167 föreslås vissa ändringar i bl. a. den s. k. dalalagen. Lagändringarna är avsedda att genom förenkling rationalisera laga skiftes-förfarandet och därmed påskynda förrättningarna. Ändamålet är enligt vår mening angeläget från såväl samhällets som berörda fastighetsägares synpunkt.

Av de föreslagna ändringarna i dalalagen är dock två av beskaffenhet att inge vissa betänkligheter. Det gäller dels tidpunkten för ikraftträdandet av de skärpta kraven på storlek och beskaffenhet av ägolott, som är avsedd för skogsbruk, vilka föreslås i 13 §, dels tillämpningen av de i 29 § föreslagna reglerna för skogsmarkens värdering.

I det moderna, alltmera mekaniserade skogsbruket krävs större behandlingsytor än tidigare. Även om det på grund av varierande boniteter och lägen inte låter sig göra att arealmässigt fixera någon minimiareal, torde flertalet av de enskilda skogsinnehaven i övre Dalarna betraktas som för små för att ändamålsenligt kunna användas var för sig i ett högmekaniserat skogsbruk. Samverkan mellan grupper av skogsägare i större eller mindre omfattning är därför ofta nödvändig och blir allt vanligare. Detta gäller oavsett om skogsmarken ingår i jordbruksfastighet eller utgör en ren skogsfastighet. En förutsättning för sådan samverkan är dock, att genom laga skifte äganderättsförhållandena är uppklarade och samägarerätten hävd. Det är å andra sidan ganska likgiltigt, om de i ett samverkansområde ingående fastigheternas arealer är större eller mindre.

Från utnyttjandesynpunkt finns det alltså nu snarare mindre anledning än tidigare att skärpa kraven på storleken hos ägolott avsedd för skogsbruk. På grund härav och då det av vederbörande fastighetsägare måste anses för deras rättsuppfattning kränkande, om reglerna för ägolottsbildningen ändras till deras nackdel, sedan de genom omröstning beslutat att laga skifte skulle företagas, anser vi att den nya lydelsen av 13 § inte bör tillämpas på de laga skiften som påbörjats före lagens ikraftträdande.

De i 29 § föreslagna reglerna om skogsmarkens värdering torde i fråga

om tillförlitlighet och med hänsyn till möjligheterna att ernå ekonomisk rättvisa mellan delägarna inte vara underlägsna det nuvarande graderingsförfarandet. Slopandet av graderingen och beräkning i samband med ståndsokogslikviden av ersättning för ev. minskning av ägoväldet innebär vidare utan tvekan en värdefull rationalisering av skiftesförfarandet. Men då hävdeförhållandena är kaotiska och komplicerad samäganderätt dominerande — vilket är regel inom skifteslagen i övre Dalarna — är det praktiskt taget ogörligt att på ett vederhäftigt sätt bedöma storleken av envars ägokrav och värdet av nyutlagda ägototter utan föregående avfattning eller inventering jämte bonitering. Det är därför angeläget, om markägarnas tilltro till skiftesförfarandet inte skall onödigtvis undergrävas, att till de särskilda skäl som i 29 § anges som erforderliga för att gradering av skogsmarken skall företagas hänföres behovet av att kunna presteras en någorlunda tillförlitlig beräkning av såväl hävdeskiftenas som de nya ägototternas värden. Föreskrift härom bör intagas i de tillämpningsföreskrifter som kommer att utfärdas.

Med stöd av det anförda anhåller vi,

att riksdagen måtte besluta,

att lagförslagets 13 § inte skall äga tillämpning på de laga skiften, vilka påbörjats före lagens ikraftträdande, samt

att bringa till Kungl. Maj:ts kännedom vad ovan anförts rörande tillämpningen av reglerna i lagens 29 §.

Stockholm den 3 december 1967

Bo Turesson (h)

Anders Jonsson (fp) Lars Eliasson (cp) Karl Gust. H. Boo (cp)
i Sundborn